

**Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad
Perfectionem per Exercitia Spiritualia**

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

III. De Inferno.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

Pro Meditatione de Inferno.

Observandum, quod in explicatione tertii
Veritatis, quam Meditationi de Peccati
proprijs praemissimus, monuerimus, Medi-
tationem de Inferno non complecti novam alle-
quam Veritatem, sed luminis solùm aliquid ad-
dere, ad illud penitus intelligendum, quod in
tertia continetur; quod infelicitas nimurum
cui periculosisimè obnoxios nos fecimus, ex-
lo Malorum sit genere, quæ formidari nun-
quam sat sì possunt. Id quod sanè hæc de Infe-
no Meditatio exactissimè præstabit, quia expo-
net acerbitatem pœnarum infernalium, tu-
tam, quantam nemo Mortalium neque cle-
satis, neque cogitando assequi poterit. Et
tamen sunt, quarum rei facti sumus, qualis
si secundum omnem earum atrocitatem in-
lexerimus, non erit difficile, de Mali illius in-
gnitudine tandem judicare, quò nosmetip-
simi, parùm abest, quin jamjam implici-
rimus.

S. Ignatius hoc Exercitium *Contemplation*
nuncupat; quia nihil admodum Ratiocina-
nis exigit, sed id solùm agere nos vult, ut vivi
Tormentorum illorum imaginem, &
sensum aliquem animo studeamus effinge-

opinabatur scilicet peritissimus Magister, eam fore ejusmodi imaginationis efficaciam, ut etiam non adhibito in auxilium discursu, sufficiens sit, ad excitandum in voluntate nostra salutarem illum gravium peccatorum horrorem; ob quæ sola tam horrendis suppliciis homo fit obnoxius, & ad animi decretum irrevocabile faciendum, expandi, quæ adhuc malè acta sunt, & in Virtutis studium seriò deinceps incumbendi. Voluit autem hanc Meditationem per Applicationem, ut ipse solet appellare, *Sensuum* institui: tum ut altius ea, quæ cogitabimus, imprimantur animo, atque recordatio illarum vivacissima succedat (neque enim manifestius aliquid, quamdiu hīc vivimus, datur intelligi, quām quod *Sensuum nostrorum ministeriō cognovimus*) tum etiam, ut diversas pñnarum, quas ille miserorum carcer exhibet, facies nobis poneret ob oculos, cùm *Sensuum* scilicet nullus illic sit futurus, quem non suum quemlibet peculiare supplicium affligat.

Quōd si longior tibi videtur esse hæc Meditatio, quām ut satis otij habiturus sis, ut intra unius horæ spatum totam absolvias, tunc vel extendi oportebit Meditationis tempus, vel legi priùs ejusdem argumentum debet, & illorum fieri electio, quæ altius in animum vide-

K 3

buntur

buntur descensura, atque plus allatura momenti ad finem, quem intendi hoc in Exercitio convenit, id est, ad concipientium summum aliquem horrorem ab omni eo, quod contra Dñm Legem liberè & meditatò fit.

Non ignoro equidem, omissam à quibusdam hanc Meditationem in Exercitijs suis, quæ in Annua Collectionis usum conscriperunt; qui persuaserunt sibi, Amoris potius, quam timori affectibus moveri mentes illas, quibus ita corda est, quotannis sese inspicere: sed ego hanc dolorum opinionem ideo probare non possum, quia novi, non paucos contra illos mecum sentire; neque enim S. Ignatius, cùm arbitrium esse voluit, adjungere aliquid quinque illarum Exercitijs, quæ proponit, uspiam simul insinuat posse aliquando omitti aliquid ex ijs. Ad quod, quæ studiosiores sunt virtutis, animæ, pœnarum, quas considerabunt, magnitudinem peccati malitiam, & ex hac Divinæ Bonitatem incomprehensam Amplitudinem metiri possint: cum utique offensæ malitia in infinitum augeri non possit, nisi ejus, qui offenditur.

Bonitas infinita sit.

* *

Meditatio.

De Inferno.

Oratio præparatoria consueta.

I. PRÆLUDIUM. Ponam mihi ob oculos
in ipso corde terræ fornacem undique rotun-
dam, & ardentem, hominumque illic innume-
rorum congeriem, qui ita medijs in flammis
jaceant, ut miseris penetrant & inflammat
tos, non secus atque candens in media for-
nace ferrum nihil jam ab igne videtur habere
discriminis.

II. PRÆLUDIUM. Petam supplex Divinam
Gratiam, tamque vivacem de pœnis damnato-
rum intelligentiam, ut serio mihi de ratione
prospiciam, quâ vitare liceat calamitates adeo
horrendas, quibus periculosissem me feci to-
ties obnoxium. Precabor item, ut, siquidem
Divini Amoris non sufficiens aliquando ad pec-
cati horrorem efficacia in me futura est, saltem
supplicij salutaris timor id evincat, quod Amor
obtinere à me non poterat.

I. PUNCTUM.

Applicatio Visus.

Consideranda.

Intuebor firmō mentis obtutu Incendium
aliquid vastissimum, in quo homines ardeant,

K 4

lami-

laminarum in modum sibi mutuo injecti, quae
idem ignis & eadem fornax amplectitur. Pe-
nitius deinde contemplabor, quanta titionum
ejusmodi sit congeries, quam monstrosa sin-
gulorum deformitas, quam intolerabile, qui
æternum, spei omnis & solatij exilium, id quo
ex ipsa vivendi in his suppliciis ratione, & ci-
rabie quadam insatiabili, quam in se mutuo effe-
rantur, datur intelligi. Jam & dæmonum pro-
digiosam videbo multitudinem, qui modis im-
manissimis miserios excruciant, iisque apparen-
tia omni figuratum, quascunque animo tibi effor-
mare potes, terribilium indui genere; id quo
afflit miserios eò acerbius, quod per obser-
vram fornacis suæ caliginem hæc identidem illa terre
monstra sese obijcant. Neque enim ignis, in omnibus
quo ardent, plus illis indulget luminis, quam exim-
quantum ad tormentorum augmentum fa-
ctum est; id autem ex eo accedit, quod intueri contumelias
nuo cogantur furiales illos, & juratos hostes
suos, tortores suos immanissimos, & quidquid meri-
potrò suppliciorum est, longè ultrà, quam quæ
ullâ cogitatione assequi possit.

Affectus.

i. Demissè, & pro eo, ac par est, planè ser-
vare Deo grates agere infinitas, quod in hanc o-
lamicatum Abyssum, prout merebar, me no-

præcipitaverit. 2. Decretum animi irrevocabile, nullis parcendi viribus, ad asserendum me in eam tandem securitatem, ut antea & vita malitia tormentorum tam immanium periculum deinceps nullum creare possit. 3. Ita mecum statuam. Cavebo studiō, quō fas erit, impensisimō, ne graviori noxa mentem inquinem; studebo ab omnibus, quae blanda naturae accidunt, abhorrire; amplecti autem, quidquid illa delicato metu aversatur. Neque enim ita bonum aliquid videri debet, ut non idem votis omnibus sit optabile, si æternis me supplicijs eximit. 4. Neque de habitatione unquam, neque de asperis illorum, quibuscum commoraris, moribus conquerere. Nimirum habes delicta, postquam malis affligi infinitis quidquid meritus es.

II. PUNCTUM.

Applicatio Auditūs.

Consideranda.

Audire mihi videbor planus illos formidabiles,
K 5

biles, rabiosos clamores, ululatus furiales, qu
relas execrables, abominandas blasphemias
quas infelices animæ contra DEUM & Sancto
eius effundunt, nec non diras illas, quibus
se, tortores suos, pænarum socios, & crea
ras demum omnes, tanquam exitij sui vel
strumenta, vel occasiones devovent. Intel
gere studebo maledicta illa, quæ damnatorum
colluvies in suas animas, in facultates suas, m
moriā, intellectum, atque voluntatem co
gerit, in virtutes item animam vegetantēs
moventes, in sensus externos internosque
appetitum concupisibilem & irascibilem,
sanguinem, & natos ex eo vitales atque ani
les spiritus, in Patrem, Matrem, Liberos, p
pinquos, Amicos, & in omnes tandem ille
quos familiares sibi, cùm viverent, habebat
sed in illos furiosius, à quibus vel induc
peccandum se meminerunt, vel à peccatis
non, ut poterant, abstractos: hos enim bus
tibus, si possent, vellent diserpere, & os turb
in eos furendi & torquendi exercere rabia cura

Usque adeo mentem omnem insanum tati
occupat, ut rabie quadam efferata in oratione
ferantur, quos ante se vixisse nōrunt, &
sive ea de causa, quod scelerata vivendi con
posteritatem in idem secum exitium trandos e

sequacem, sive quod integrâ vitæ probitate suam miseris infelicitatem novo sensu reddant auctiorem, dum beatitatem illis suam, quâ æternum cœlō exules carebunt, considerandam exhibent. Neque dissimili furore in coxos sibi, inque posteros insaniunt, ut qui suppliciorum unâ & socij, & incrementa jam accederint infelici numero.

Jam verò neque Accusationes illæ amarissimæ negligendæ sunt, quas tortores spiritus reis identidem hominibus objectant, dum turpissimos Divinarum gratiarum abusus, æternam Paradisi, pretiò tam facili parabilis, jaçuram, stultissimè præstitum suggestionibus hostis jurati consensum, & præsertim DEI, pro hominum salute mortui, perduellem contemptum exprobrant. Idem audiam Christianis, & perfidis Apostatis, aut quibusunque tandem alijs salutaris Christi doctrinæ neglectoriibus, à Paganis & cæterâ infidelium infelice turba ingeri. Præ omnibus autem ad illa acrabi curatiū attendam, quæ homines, sæculi vani- tatis, non expediti, Religiosis, & Consecratris Ecclesiæ Ministris obisciunt, qui neglegunt, & tot pretiosis salutis suæ instrumentis, tot endiæ contemptis, quibus ad se & alios æternum beatitudinis obstricti erant, titulis, & sese ignavi perdide-

diderunt, & quos curare debuerant. Intelligam proinde extrema illa maledicta, quibus mundi vanitatem, ac mores, respectusque humanos insectantur, qui magna ex parte ipsorum damnationi causam præbuerunt.

Affectus.

1. Ah, ecquis animi tantum habet, ut posse speret has immanium Tortorum sannas? 2. Quæ mentis lanena, numerum illas, instantes auribus suis, debere patitur? 3. Quid injuriarum tandem erit illi intollerabile, qui, ut damnati eum spiritus aterni execrentur, aliquando commeritus est? Mutemus tandem, ô anime mi, mutemus p. DEUM, quam male hastenus se & tati sumus vita formam, & ad tam formidabile præcium ne quidem eminus sustineamus accedimus. 5. Ut quid hærere me juvat in periculo, illud adire denuo, execrandi memet, fure contra me & creaturas omnes, idque rabi sui quæ deinceps remittat nunquam. 6. Ah, plorandum illorum cæcitatem, qui serio, par est, hæc talia nunquam cogitant! ah, porem animi plus quam stupidum; nullum nequit tam horretidâ calamitatum tyrannide, qui futu licet, instrumentis eximere!

III. P U N C T U M.

Applicatio Odoratūs.

Consideranda.

Experiri me fingam odorem gravissimum,
& pestilentem illam mephitim, quam ex in-
fausta hac abyso, tum damnatorum corpora,
tum etiam tortor ignis, tum demum & maxi-
mè peccata, & abominanda infelictum capti-
vorum sclera exhalant. Si enim impij, cùm
etiamnum viverent, factorem turpissimum, la-
tentis intus veluti pestis argumentum quando-
que à se, justâ DEI pñâ emittunt, id quod
non uni Sanctorum licuit experiri; quid illic
futurum censes, ubi Ultor DEUS, quæcunque
latuit, scelerum turpissimorum colluviem, toti
mundo modis omnibus manifestat, & ubi sen-
sus omnes vindice pñâ torquet, quòd, ut suis
indulgerent voluptatibus, infinitam Creatoris
sui bonitatem non horruerint offendere.

Affectus.

1. Ah si jam absque deliquij periculo pat̄
nequo, si quid tetrius quandoque olet, quid
futurum me est, si in fæces illas præcipiter!
2. Jam quidem studiō, quô possum, cautissi-
mō

mō celo, si quid perperam commisi: sed qui quā
fustinebo tunc infames factores illos, quibus hinc
passim manifestum fiet, prodente DEO, quid fac
quid in anitio latuit graveolentis mali. Sat
Valete periculosæ sensuum blanditiæ, quibus qua
horror emitur tam intolerabilis. 4. Propterea & c
omnis amoris non castissimi deliciae! pester intu
incautus contrahit, quisquis vos amat, tamē in ex
nestam & abominabilem, quām terribilis quā
Ultoris DEI Manus.

IV. Punctum.

Applicatio Gustūs.

Consideranda.

Gustabo, quā licebit, acerbitatem lachrymarum, pænitentiæ, mordentis identidem vari conscientiæ, desperationis & furoris denuo crucillius, quem in damnatorum mentibus illud excitat, quod intelligent manifestè, se mox qui rum suorum execrando dominatui, absque numero libertatis ullâ, æternum addicatos fore. Neque ex infelibus mancipijs aliquod secum uno queritans, & experire rerum, quas dixi, p̄tis quām felleam amaritudinem. Sic ergo palluit me git.

Ergo DEUM deinceps intueri licebit nō DE

sed quāquam : ergo devota æternis ignibus vi^tima
hinc abibo nunquam : procul ab amabili illa
facie, quā ut æternū recreater, creata sum ?
Sat misera, & plūs quām satis est , intelligo,
quanta bonorum abyssus sit Creator ille meus,
& quanta sit animi felicitas, ad hanc cominus
intuendam admitti , & hinc desiderium illud
inexplicabile , quō videre gestio , quem nun-
quam visurus sum, quamdiu longa durabit æ-
ternitas. Ah longam nimium malorum se-
riem ! ah infelix spei nunquam revocabilis exi-
lum ! ah materiem furorum meorum, quam
nulla consumet æternitas ! ita fixum ergo,
ratumque est, ut jacturam, quam æternū pa-
tiar irreparabilem, non solam infelix patiar,
sed insuper aliā, eaque infinitā tormentorum
varietate , sine ulla quietis parte , æternū
cruciabor ! Ô te infastam s̄avientis DEI vi-
tām ! ô vitam mille diris detestabilem !
Quis me rerum, quæ sunt uspiam, omnium è
absque numero inutile stygis mancipium eliminat ?
Neque si mille dehiscant Inferni , qui omnes
cum uno hiatu infelix hoc monstrum glutiant, sa-
dixī, tis profunda mihi abyssus erit, quæ in quietum
ergo illud nihilum, unde malo sidere extracta sum,
me remittat denuo. Quòd si DEUM intueri,
DEO & creaturis paradisus est, nunquid Infer-
ni

ni maximi instar , & supplicij mihi erit, nun
quam videre DEUM , & intelligere tamen
quid boni sit , quod idcirco æternum perdi
Sed actum est, DEUS in rerum natura pro
nullus est, nisi quem tortorem ego sentio. D
Redemptore Humani Generis & Matre ejus
non jam ulla mentem subit cogitatio, quæ ne
horrore illam abominabili concutiat: Aet
na beatorum felicitas in ultricem mihi lan
nam vertitur. Heu dolor intolerabilis! Il
ergo bonis prorsus omnibus exuta, his male
rum, quæ patiar, portentis, æterna in hoc ce
cere præda delitescam ! Memoriz non occi
ret aliud, quam calamitatum, in quâs incul
jacturatum, quas feci, & voluptatum, ob
perij, vanissimarum luctuosæ imagines.
tellectus manifestè intelliget nihil nisi tristis
dolorum meorum catalogum, & quidque
liquet ad tormenta mea accessum facit. Vale
tas in furiali DEI, mei, & reru omniū odiis,
mutabili pertinacia obdurescet, neque ullus
inceps per longissimam æternitatem am
ullius dulcedine poterit recreari. Vorace tum
infernalis rogi flammæ, ut ut devorare me
gant, nunquam absument tamen. Parte bi
fausti hujus cadaveris mei omnes ita torn
hic focus, ut, quæ minimum sentiet torn libu

ti , plus tamen expertura sic dolorum , quām
omnes fuerint deliciæ , quas unquam sensi , dum
maledictam illam vitam viverē , quę in hos ignes
me demisir . Ita pascam ergo flamas has
immortalis præda tam immritis incendij ! ita
ardebo scilicet , ut stygijs sannionibus risum ego
faciam , & meta sim , in quam pestilenti sua rabie
grassentur , neque pro odij , quō in me ferun-
tur , magnitudinē , tanquam ultores contempti
Numinis castigent ! Neque videbo igitur aliud ,
neque audiam , neque palatō aliud , neque nari-
bus experiar , neque tangam demum aliud ,
quām unde novum tormentis meis aucta-
rium accesserit . Neque DEUS erit aliquis ,
neque rerum ulla uspiam , quæ condolere
dignetur infelici monstro . Ah orbitatem
tristissimam ! Ecquid verò ? ergo meta ego
Divini odij æterna , ad hoc nimurum infi-
nitæ illi Bonitati serviam , ut æternūm exe-
cretur me , & modis tam immritis me casti-
get , dignam , quæ diris omnibus devota vivat !
Ô sortem detestabilem ! ô execrable Pecca-
tum ! ecce in nihilum tuum non resorberis
tandem exosum DEO , & toti , quā patet , or-
bi , abominabile portentum ! Sic mutuis ergo
mortibus in nos furemus rabidi , ut immorta-
libus odijs pax nulla unquam successura sit !

L

Ita

Ita ergo torrebit ignis hic, affliget DEUS, qui
me odit, cruciabunt tortores isti, & quot p-
narum socij, tot augmenta erunt, me tandem
ipse ultor, scelerum meorum carnifex torque-
bo, neque ulla carnis impiæ tormento suō ca-
rebit portio, nulla itidem facultas suo, idq-
sine quietis solatio, nulla spe voluptatis. A-
voluptatis! ah execrandum nomen! incal-
sum somnias hæc solatia; actum, est de volu-
tibus, quæ tibi jucundæ accident. Nihil ce-
pestandum porrò dulcedinis. Et illæ, quæ
hæc mihi supplicia merui, deliciæ, ah quæ
inanæ erant, quæ fallaces, quæ verò fer-
ræ jam in his ignibus offensi Numinis sunt vi-
dices? At in tantillæ ergo voluptatulæ vina sum-
stam, ad æternos, inter tormenta tam immi-
nia, gemitus justè damnata sim? ô crudel-
tatem! sed nunquid in rei gratiam inanissimæ suad-
DEUM pro salute tua mortuum, favores cœ-
tus oblatos, promissam beatitudinem, inten-
ta, quæ modò sentis, incendia decuit contopisc-
nere? scelestum caput! ô malitiam! jam qui
rò, qui in has me calamitates deturbavit, q-
causæ potest prætendere tam immitti sententia mih-
Quid est, quod ulcisci me vetat hanc tytis s-
nidem, & tormentis tormenta rependere? quo
de tandem habet, quod tantus ille sit, subofaci-

tam gravi manu ululo? Unde habent, quod tam beati sint, qui serviebant illi? Quin immo hoc inquire, monstrum! quare serio servire illi non statueris, cum tam paternè te invitaret; quare placere tibi illa passa sis, quæ de testari tantam Majestatem noveras: quare tot oblatas tibi gratias ignava contempseris; quare temet, contrà quam clementissima ipsius voluntas esset, in hanc Miseriarum omnium abyssum ultro præcipitaveris? stulta jam est, quia sera nimium, insanæ tuæ Pænitentia. Pridem, ut modestius cum Creatore tuo ageres, decebat, pridem oportebat Divini Sancti sunt viae, non indulgere genio tuo, neglecta, quam totes tibi suaserat, Pænitentiâ; non per anissim suadere tibi tam temere, evitabiles nollô neores cu[m]t id crudeles illas, quæ te captivam attinent, inten flamas esse. Serum est, quidquid jam resa it compiscis. Evanuerunt favores illi, neque illas, qui tibi salutaris deinceps esse possit, indulgebitur. Et quantos cheu, quāmque efficaces sententiæ studium tantum non cogebat, stimulos: mihi obtigisse memini, quibus ad suave virtutis tunc facies vivis mihi coloribus depicta est: quo-

L 2

ties

ties, ne me salutemque meam neglectam vel
lem, plus quam paternè sum admonita? E
go stulta rerum vanissimarum æstimatrix, co
turpis voluptatilæ, pretij vix nomine suo dig
ni, & me, & quidquid salutarium intus mo
nitorum ad meliora me impulit, neglexi, &
quod heu serò nimium deploro, æternum pe
didi! quod pravis rapiebar affectibus, eò cu
su plenissimo secuta sum, indulsi desider
meis, mīhi, quidquid in contrarium jubet
DEUS, tam pervicaci impudencia blandie
ut si neqtie paradiſus esset, quem perdere
que infernus, quem mereri possem. O juc
ram boni maximi maledictam! ô mali fu
stissimi detestabile meritum! Ad quid ver
questus mei, nisi ut torquendæ mentis infa
menta sint? Ita enim statutum est; ure
ignis, neque remittet ardoris aliquid; co
det hic mentem vermis, neque pacis indol
bit aliquid; cruciabit hic locus, & hi pa
rum infelices socij, neque solatijs admittit
liquid. Ah æternitas! Quam longa es æte
nas! ô furoris desperati inextinctam rab
ardere hic æternum, non exire hinc, qua
DEUS esse DEUS perget. Ah moram fo
dabilem! Ah si pænarum saltem termini

set aliquis ! si finis saltem ullus appareret ! sed
frustra est. Hic ardendum est, quamdiu longa
durabit æternitas. Facile quondam erat, non
intrare huc, sed postquam ingressa semel es,
reditus ad superna nullus patet ; hic exigenda,
quanta quanta imminebit, æternitas. Si mil-
liones sæculorum totidem effluxerint, quot
arenulas tota, quæ patet, cæli, terram ambien-
tis, machina complecti potest, nulla adhuc
æternitatis exacta est portio, quin imò neque
durare adhuc incepisti longam illam Annorum
seriem, quam æternitas amplectitur. Et post-
quam mille millions longissimorum, quæ
finges, temporum exegeris, sedebis adhuc, uti
modò sedes, his in ignibus, hos inter tortores
tuos, hos inter supplicij socios, & tecum deni-
que sedebis, ut sedeas æternū. Ah quòd ista,
cùm adhuc essent salutaria, non cogitaveris !

Affectus.

1. Infelicem me, cùm ejusmodi tormen-
ta mihi mererer ! 2. Quid agerem, ut in li-
bertatem ex calamitoso hoc ergastulo me
assererem, si ea illuc ingresso semel offerretur,
quid verò potius non agerem ? 3. Idipsum
jam nunc, ô anime mi, & grates DEO optimo
agamus infinitas, quòd paternâ manu suâ

L;

ad

ad hanc usque horam clementissimè nos tenuerit, ne infelix in barathrum pridem rueremus.
 4. Sed & in hoc deinceps toti simus, ut pravo Naturæ motus, quæ nos in exitium rapit, Dominatrix ratio compescat. Ita enim statutum est: Pati rebellis Natura debet, vel aliquamdiu hîc vivimus, vel exacto vitæ tempore, aeternum. 5. Quidquid Affectibus tuis deinceps accidet contrarium, nolo id intolerabile tibi, aut etiam paulò duntaxat gravius effigies. Quidquid acerbatum hæc vita complectitur, cum illis comparâ, quæ neque finis sunt habituæ, neque remittent aliquid à frite, neque solatum aliquod admittent; & illico dulcescet, quidquid fellis instar videatur certabile.

V. PUNCTUM.

Applicatio Tactus.

Consideranda.

Conabor Tactu mentis aliquo exp

flam̄æ infernalis vehementiam, usque ad evacem, ut in animas etiam ipsas, & damnato tortores spiritus salvat. Admirabor verò eum prodigiosam ejusdem ignis indolem, cum in dō admodum dissimili damnatos eorum membra, pro diversa peccandi, quam tu

runt, ratione torqueat ; idque agat virtute tam insolita, ut, licet urat ferocissimè, nunquam tamen consumpturus sit, quos castigat : ita DEO nimis vires misericordia suggerente, & servante vitam, ut habeant, unde momentis singularis æternum mori possint : neque ad aliud quiddam vires habent suas haec supplicia, quam ut Vindici DEO, ad cruciandos hostes serviant : neque infelix miserorum caro ita ex tormentorum saevicie obstupescit, ut incapax aliquando fiat novos identidem dolores sentiendi, quos longissima & nunquam interrupta serie secum volvet.

Affectus.

1. Age verò, Anime mi, delibera, num habitare possis cum hoc igne devorante, & ardoribus sempiternis.
2. Quòd si malum est intolerabile, quis te furor eò pepulit, ut illa non verereris committere, quibus haec incendia debentur.
3. Ah dementiam ! ah mentis errorem plus quam furialem ! adeo primum esse & facilem, ad ea, quæ Divinæ Legi adversantur, absque ullo metu designanda ! Nunquid cùm indulseris, contrà quam velit DEVS, affectui tuo voluptatulam, vix momentaneam, æternâ deinde cum rabie, contrà quam incassum velis, severæ DEI vindicis vo-

L 4

lun.

luntati in tormentis atrocissimis ardebis vieti-
ma? 4. Et potest adhuc eò insanæ devolvi
quispiam, ut quæstuosum putet sceleris lucrum
esse, æternum pænitere? 5. O dulces pæ-
nas! amænus est omnis ille, qui carnem u-
piam afflixit rigor, si cum violentis damnato-
rum ignibus peritè componitur! ô detestabiles
delicias, quæ in sensu denique tam acerbos de-
sinitis.

Colloquium fiet cum Redemptore nostro
Laudabo & extollam inexhaustam ejus Boni-
tem, quâ in mortem se ultro tradidit, ut DEUM
peccatis nostris indignantem, conciliaret,
ejusmodi nobis præsidia subministraret, quib-
muniti, accedente Divina ejus gratia, infer-
tormenta possemus evadere. Conabor agne-
cere, quâ liberalitate mihi peculiari quoda-
modo, & omnibus, quibus Legem suam volo
innotescere, gratiam suam identidem offe-
ram inutili tamen sæpe eventu ingentis Ben-
ficij, ut multi Divinis ejus veritatibus non a-
quiescentes, inobedientiæ pænas in æter-
ni suppliciis jam exsolvant; alij verò victi ver-
tis efficaciâ, receperunt quidem, quam audi-
runt Legem, sed cùm vitam illi conforma-
negligerent, se suámque idcirco salutem
xunt perditum. Ego utrorumque pertinac-

vecordiam in conspectu Redemptoris mei detestabor, & infinitas Bonitati ejus agam gratias, quæ clementissimè impedivit, ne simili pertinacia mihi quoque, uti merebat, cor obduresceret; quin amicissimè non invitare tantum voluit, sed auxiliatrice quoque manu sua fovere, virésque ad Salutis meæ studium sufficere. *Pater Noster.*

Compendium Meditationis

De Inferno.

Oratio præparatoria.

I. PRÆLUDIUM. Ponere ob oculos fornacem quamdam ignitam, plenam diabolis & hominibus, qui illuc torquentur.

II. PRÆLUDIUM. Petere gratiam, intelligendi penitissimè pænarum, quas sustinent damnati, horrendam gravitatem; ut, si quando Divini Amoris oblivisceret, timor saltē suplicij à gravibus offensis me absterret.

I. PUNCTUM. Videbo vastissimum incendium infernalis Rogi, animas damnatorum, corporibus suis penitus ignitis inclusas, tortores item diabulos, illaque supplicia, quibus ipsi infuso mutuò damnati sœviunt.

II. PUNCTUM. Audiam lamenta, clamores, rugitus, questus, blasphemias, diras, qui-

L 5 bus

170 II. Dies Exercitorum.
bus serò se devovent infelices , uti & illa, qui
vel carnifex cuique conscientia, vel pñarum
socij exprobrant.

III. PUNCTUM. Olfaciam carceris teteri-
mi fætorem , ortum tum ex igne, tum ex co-
poribus, tum demum ex abominandis reofor-
sceleribus.

IV. PUNCTUM. Gustu quodam mentis
periar amarissimam furoris desperati acerbi-
tem , quem Gloriæ æternæ jactura , tormento-
rum intolerabilis atrocitas , Divinæ Gra-
tultissimus contemptus , rei , in cujus gratia
perditum se iverunt , vilitas , & miseriarum
nique suarum, nunquam finienda Æternitas
iphis excitat.

V. PUNCTUM. Tactu mentis percipi-
flammarum vehementiam , quarum prodigi-
sus ardor & in ipsos furit spiritus , & corpo-
ratus nunquam consumit.

Colloquium dirigetur ad Redemptorem
strum, laudando Divinam ejus Bonitatem,
utitur erga omnes, quibus Legem suam inca-
pit promulgari, atque unà modum tam mu-
plicem indicari, evadendi hæc supplicia: tu-
agam grates infinitas, quòd adhuc non per-
serit in hæc tormenta me deturbati.